

No : 12

Tarih :31/05/2018

KAMUOYU DUYURUSU

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve ürettiği istatistiklerle ilgili olarak son günlerde kamuoyunda yanlış, yanıltıcı ve mesnetsiz haberlerin yer alması üzerine açıklama yapılması gereği görülmüştür.

Resmi istatistikler, uluslararası alanda belirli standartlara bağlanmıştır. Birleşmiş Milletler tarafından 1992 yılında kabul edilen Resmi İstatistiklerin Temel İlkeleri (*Fundamental Principles of Official Statistics, FPOS*) ve Avrupa Komisyonu tarafından 2005 yılında kabul edilen Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları (*European Statistics Code of Practice, ESCoP*) gibi resmi istatistikler alanında temel etik ve kalite göstergelerini belirleyen metinler mevcuttur. 2005 yılında yürürlüğe giren 5429 Sayılı Türkiye İstatistik Kanunu bu temel ilkeleri içermekte olup Türkiye İstatistik Kurumu'nun mesleki ve teknik bağımsızlığını teminat altına almaktadır.

Bu çerçevede, TÜİK, istatistik üretiminde uluslararası normlarda; mesleki bağımsızlık, şeffaflık, karşılaştırılabilirlik, tarafsızlık ve doğruluk ilkelerine bağlı olarak, uluslararası kurumlar tarafından tavsiye edilen yöntem, tanım ve kavramları kullanmaktadır.

Üretilen istatistiklerin uluslararası karşılaştırılabilirliğinin sağlanabilmesi için uluslararası tanım, kavram ve standartlara uyulması zorunludur. TÜİK, Avrupa Birliğine uyum çalışmaları ile birlikte, yürüttüğü tüm çalışmalarda Avrupa Birliği istatistik müktesebatını izlemekte ve Avrupa İstatistikleri Uygulama İlkelerine uygun istatistikler üretmektedir. Üretilen tüm istatistikler uluslararası kurumların denetimine açıktır.

Bu kapsamda TÜİK, ilki 2011, ikincisi 2015 yılları olmak üzere iki defa "Emsal Tarama" olarak adlandırılan izleme ve değerlendirme sürecinden geçmiştir. Emsal Tarama faaliyeti, Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından, ülkelerin istatistik alanında AB standartlarına ve uygulama ilkelerine uyum düzeylerini belirlemek amacıyla yapılan izleme ve değerlemeleri kapsamaktadır.

Bağımsız bir heyet tarafından yapılan Emsal Tarama (Peer Review) çalışması sonuç raporunda;

- TÜİK'in Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları ile yüksek düzeyde uyumlu olduğu ve diğer ulusal istatistik ofisleri ile mukayese edildiğinde iyi bir durumda olduğu,
- Türkiye'de resmi istatistikler için uygun bir kurumsal çevre bulunduğu ve
- Türkiye İstatistik Kanunu'nun ilgili maddeleri ile Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları'nın "mesleki bağımsızlık" ilkesi arasında üst düzey bir uyum görüldüğü,

belirtilmektedir.

Bununla birlikte, Kurumumuzun ürettiği ve yayımladığı ekonomik istatistikler düzenli olarak Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından denetlenmekte ve söz konusu çalışma sonucunda hazırlanan Standart ve Kuralların Karşılanması raporunda (Report on the Observance of Standards and Codes-RoS) yer almaktadır.

TÜİK tarafından üretilen istatistikler, ILO, OECD, Eurostat, IMF, Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlarca kullanılmakta ve diğer ülke verileri ile birlikte yayımlanmaktadır. Ayrıca, istatistiklerin kalitesinin ve uluslararası karşılaştırılabilirliğin sağlanmasına yönelik olarak hazırlanan kalite raporları uluslararası kuruluşlarla paylaşılmaktadır.

TÜİK tarafından yıllık olarak 87 konuda 332 haber bülteni önceden kamuoyuna ilan edilmiş plan dahilinde yayınlanmaktadır. Milli gelir ve işgücü istatistikleri dahil yayınlanan bütün istatistikler uluslararası tanım, sınıflama ve standartlarda üretilmektedir. Önceden kamuoyuna ilan edilmiş bir plan çerçevesinde istatistiklerde yapılan revizyonlar da yine uluslararası normlar kapsamında gerçekleştirilmektedir. TÜİK'in ürettiği her türlü istatistiğe ilişkin metodolojik bilgiye TÜİK web sayfasından ulaşılabilmektedir.

Eksik ve yanlış bilgiye dayanılarak Kurumumuz ve ürettiği istatistiklerin itibarını sorgulamanın veya sorgulanmasına vesile olmanın kamu yararına hizmet etmeyeceği büyük bir teessürle değerlendirilmektedir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TÜİK Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Tel: 0312 425 20 52 – 410 01 10 Faks: 0312 425 20 53 e-Posta: bhim@tuik.gov.tr